

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.09.2024

м. Дніпро

№ 54/89 -р/к

Справа № 54/80 -24

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Зеленодольською міською радою (ідентифікаційний номер юридичної особи – [інформація, доступ до якої обмежено]) прийняте рішення від 29.06.2021 №396 «Про встановлення місцевих податків і зборів», з додатком 1 «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», з додатком 1.1 та додатком 1.2 до «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, яке діє з 01.01.2022 (діяло у 2022-2023 роках та діє у поточному періоді 2024 року), яким встановлені різні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб.

За результатами розгляду адміністративною колегією Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи №54/80-24, дії **Зеленодольської міської ради (ідентифікаційний номер юридичної особи – [інформація, доступ до якої обмежено])**, у вигляді прийняття рішення від 29.06.2021 №396 «Про встановлення місцевих податків і зборів», з додатком 1 «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», з додатком 1.1 та додатком 1.2 до «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, яке діє з 01.01.2022 (діяло у 2022-2023 роках та діє у поточному періоді 2024 року), яким встановлені різні ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора (12 «Будівлі нежитлові»; 12 «Будівлі нежитлові» (крім 123); 123 «Будівлі торговельні»)

визнані порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеним абзацом восьмим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом вчинення дій, внаслідок яких окремим групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами.

Зеленодольську міську раду (ідентифікаційний номер юридичної особи – [інформація, доступ до якої обмежено]) зобов'язано припинити вищезазначене порушення законодавства про захист економічної конкуренції у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №54/80-24 про

порушення Зеленодольською міською радою (ідентифікаційний номер юридичної особи – [інформація, доступ до якої обмежено]) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання з попередніми висновками у справі №54/60-24 Першого відділу досліджень і розслідувань Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 06.08.2024 № 54-03/206 п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) У ході здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування, зокрема в частині прийняття управлінських рішень, які можуть вплинути на конкуренцію встановлено, що Зеленодольською міською радою (ідентифікаційний номер юридичної особи – [інформація, доступ до якої обмежено]) прийняте рішення від 29.06.2021 №396 «Про встановлення місцевих податків і зборів», з додатком 1 «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», з додатком 1.1 та додатком 1.2 до «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Рішення від 29.06.2021 № 396 з додатками 1.1 та 1.2), яке діє з 01.01.2022 (діяло у 2022-2023 роках та діє у поточному періоді 2024 року), яким встановлені різні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 13.08.2024 № 54/83-рп/к розпочато розгляд справи № 54/80-24, за ознаками вчинення Зеленодольською міською радою (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеного абзацом восьмим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом вчинення дій, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (3) Копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 13.08.2024 № 54/83-рп/к «Про початок розгляду справи за ознаками вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції» надіслано на адресу Зеленодольської міської ради листом від 13.08.2024 № 54-02/2043е.
- (4) Відповідно до даних рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення, виплату поштового переказу 0600952032809 розпорядження адміністративної колегії Відділення від 13.08.2024 №54/83-рп/к отримано Зеленодольською міською радою 29.08.2024.
- (5) Відділенням надіслано Зеленодольській міській раді Вимогу про надання інформації від 30.01.2024 №54-02/187, на яку Відділенням отримано відповідь від 09.02.2024 №416/02-11/вх. Відділення від 16.02.2024 №54-01/442.

- (6) Листом від 03.09.2024 №54-02/2373е, Зеленодольській міській раді направлено подання з попередніми висновками у справі №54/80-24 від 03.09.2024 №54-03/206 п, яке отримано нею 18.09.2024.
- (7) Листом від 03.09.2024 №54-02/2375е, Зеленодольській міській раді направлено лист про засідання адміністративної колегії у справі №54/80-24, яке отримано нею 19.09.2024.

3. ВІДПОВІДАЧ

- (8) **Зеленодольська міська рада** (місцезнаходження: [інформація, доступ до якої обмежено], ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]).
- (9) Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Зеленодольська міська рада є юридичною особою із організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування, основним видом економічної діяльності якої є – [інформація, доступ до якої обмежено].
- (10) Згідно із частиною першою статті 6 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон), первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста.
- (11) Відповідно до частини другої статті 6 Закону, територіальні громади в порядку, встановленому Законом, можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.
- (12) Відповідно до частини першої статті 10 Закону, сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідну територіальну громаду та здійснюють від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (13) Згідно із частиною п'ятою статті 16 Закону, від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради.
- (14) Зеленодольська міська територіальна громада утворена у 2020 році, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 716-р від 12 червня 2020 року «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Дніпропетровської області».
- (15) До Зеленодольської міської територіальної громади входять: Зеленодольська, Великокостромська, Мар'янська територіальні громади.
- (16) Таким чином, Зеленодольська міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє Зеленодольську міську територіальну громаду у Дніпропетровській області з адміністративним центром у м. Зеленодольськ, здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, а також здійснює права суб'єкта комунальної власності.
- (17) Як орган місцевого самоврядування, Зеленодольська міська рада, є суб'єктом відносин, що регулюються законодавством про захист економічної конкуренції.
- (18) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

- (19) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (20) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (21) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад зокрема, є питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.
- (22) Також статтю 69 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлюють місцеві податки і збори. Місцеві податки і збори зараховуються до відповідних місцевих бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України з урахуванням особливостей, визначених Податковим кодексом України.
- (23) Податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на таких принципах:
- рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації – забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
 - нейтральності оподаткування – установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
- (24) Згідно зі статтю 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) до місцевих податків належить, зокрема, податок на майно.
- (25) Відповідно до статті 265 ПКУ податок на майно складається з **податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки**, транспортного податку та плати за землю.
- (26) Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські, селищні, міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передусє бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.
- (27) Відповідно до статті 15 ПКУ, платниками податків визнаються **фізичні особи** (резиденти і нерезиденти України), **юридичні особи** (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, **які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність** (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з цим Кодексом або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів згідно з цим Кодексом.
- (28) Підпунктом 266.1.1 пункту 266.1 статті 266 ПКУ, визначено, що платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (29) Об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка (підпункт 266.2.1 пункту 266.2 статті 266 ПКУ).

- (30) Ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування (підпункт 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ПКУ).
- (31) Під час визначення та встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коди та найменування об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості зазначаються відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК018-2000, затвердженого наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17.08.2000 №507, який діяв до 01.01.2024 (Державний класифікатор скасовано згідно з наказом Міністерства економіки України від 16.05.2023 №3573) та відповідно до Національного класифікатора будівель і споруд НК 018:2023, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 16.05.2023 №3573, який діє з 01.01.2024 (далі - Державний класифікатор).
- (32) Згідно із частиною першою статті 319 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ), власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд.
- (33) Відповідно до частини першої статті 320 ЦКУ власник має право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності, крім випадків встановлених законом.
- (34) Зокрема, власник житлового будинку, квартири має право використовувати помешкання для власного проживання, проживання членів своєї сім'ї, інших осіб та не має права використовувати його для промислового виробництва (стаття 383 ЦКУ).
- (35) Отже, як юридичні особи, так і фізичні особи можуть здійснювати певну підприємницьку діяльність у приміщеннях (на територіях) об'єктів нежитлової нерухомості, що перебуває у їх власності (за умов відсутності законодавчо визначених заборон щодо здійснення такої діяльності), та відповідно, вважатися учасниками одного (певного) товарного ринку.
- (36) Статтею 50 ЦКУ регламентовано право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності, положеннями якої визначено, що право на здійснення підприємницької діяльності, яку не заборонено законом, має фізична особа з повною цивільною дієздатністю.
- (37) Згідно зі статтею 51 ЦКУ, до підприємницької діяльності фізичних осіб застосовуються нормативно-правові акти, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин.
- (38) Законодавство передбачає здійснення фізичною особою господарської діяльності як самозайнятою особою: фізичною особою - підприємцем або особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб).
- (39) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зокрема, суб'єктом господарювання є юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність.
- (40) Отже, фізичні особи при здійсненні господарської діяльності, так само, як і юридичні особи, мають право наймати працівників, зобов'язані у передбачених законом випадках одержати ліцензію на здійснення певних видів діяльності, сплачувати податки та інші обов'язкові платежі, вести облік результатів своєї підприємницької діяльності тощо.

- (41) На відміну від юридичних осіб фізичні особи - підприємці діють без установчих документів та обов'язкового формування статутного капіталу. Фізична особа, що здійснює господарську діяльність, є одночасно і власником бізнесу, і органом управління ним, а також може здійснювати підприємницьку діяльність без залучення найманої праці.
- (42) *З огляду на вищевикладене, фізичні особи - підприємці прирівняні до юридичних осіб та охоплюються спільним поняттям «суб'єкт господарювання» та є конкурентами (учасниками) на певному ринку. Вони наділені таким же обсягом цивільних прав та обов'язків, що їх мають юридичні особи при здійсненні своєї підприємницької діяльності.*

5. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (43) З метою з'ясування інформації щодо прийнятого Зеленодольською міською радою рішення, яким затверджені ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних осіб та фізичних осіб (в тому числі фізичних осіб-підприємців), чинних на території Зеленодольської міської територіальної громади в період 2024 року, Відділення направило вимогу від 30.01.2024 № 54-02/187 до Зеленодольської міської ради про надання інформації.
- (44) Зеленодольська міська рада листом від 26.02.2024 № 570-02-11 (вх. Відділення № 54-01/538 від 26.02.2024) повідомила, що ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, затверджені Зеленодольською міською радою для юридичних осіб та фізичних осіб (в тому числі фізичних осіб-підприємців) на території Зеленодольської міської ради згідно із рішенням від 29.06.2021 № 396 з додатком 1.1 та додатком 1.2. Ставки введено в дію з 01 січня 2022 року.
- (45) За результатом отриманої інформації від Зеленодольської міської ради (лист 26.02.2024 № 570-02-11/ (вх. Відділення № 54-01/538 від 26.02.2024), Відділенням з'ясовано, що Рішенням від 29.06.2021 № 396 з додатком 1.1 та додатком 1.2., діяло у 2022-2023 роках та продовжує діяти у 2024 році.
- (46) Слід зазначити, що всупереч вимогам частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Рішенням від 29.06.2021 № 396 з додатком 1.1 та додатком 1.2., Зеленодольською міською радою на погодження до Відділення не направлялося.
- (47) **Рішенням Зеленодольської міської ради від 29.06.2021 № 396 з додатком 1.1** встановлено ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Зеленодольської ОТГ: м. Зеленодольськ, с. Мала Костромка.
- (48) **Рішенням Зеленодольської міської ради від 29.06.2021 №396 з додатком 1.2** встановлено ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Зеленодольської ОТГ: с. Велика Костромка, с. Мар'янське.
- (49) Згідно із Додатками 1.1 та 1.2 до Рішення від 29.06.2021 № 396, ставки податку визначаються у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати.
- (50) Зеленодольською міською радою під час визначення та встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки у Рішенні від 29.06.2021 № 396 з додатками 1.1 та 1.2 використовувалися коди та найменування об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості згідно Державного класифікатора будівель та споруд ДК018-2000, затвердженого наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17.08.2000 № 507 (діючий на момент прийняття Зеленодольською міською радою вищезазначеного рішення) (далі – Державний класифікатор).

- (51) За результатами проведеного аналізу Рішення від 29.06.2021 № 396 з додатками 1.1 та 1.2, Відділенням встановлено, що Зеленодольською міською радою встановлено **різні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки** (% розміру мінімальної заробітної плати за 1 квадратний метр) для **фізичних та юридичних осіб** (встановлення вищих ставок для юридичних осіб) на **однаковий класифікатор об'єктів нежитлової нерухомості (код)**, (дивись таблицю 1 та таблицю 2).

Зеленодольська ОТГ: м. Зеленодольськ, с. Мала Костромка.

Таблиця 1

Класифікація будівель та споруд		Ставки податку за 1 кв.м (відсотків розміру мінімальної заробітної плати)	
Код	Найменування	для юридичних осіб	для фізичних осіб
12	Будівлі нежитлові	1,0	0,5

Зеленодольська ОТГ: с. Велика Костромка, с. Мар'янське.

Таблиця 2

Класифікація будівель та споруд		Ставки податку за 1 кв.м (відсотків розміру мінімальної заробітної плати)	
Код	Найменування	для юридичних осіб	для фізичних осіб
12	Будівлі нежитлові (крім 123)	1,0	0,25
123	Будівлі тогріпельні	0,75	0,25

- (52) Отже, як вбачається з даних вищенаведених Таблиць 1 та 2, згідно Рішення від 29.06.2021 № 396 з додатками 1.1 та 1.2, Зеленодольською міською радою встановлено різні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб.
- (53) Згідно інформації, отриманої від Зеленодольської міської ради (лист 26.02.2024 № 570-02-11/ (вх. Відділення № 54-01/538 від 26.02.2024) Відділенням з'ясовано, що в територіальних межах Зеленодольської міської територіальної громади, використовуються для здійснення господарської діяльності об'єкти нежитлової нерухомості, які належать як юридичним особам, так і фізичним особам.
- (54) Згідно інформації, отриманої від Зеленодольської міської ради (лист 26.02.2024 № 570-02-11/вх. Відділення № 54-01/538 від 26.02.2024) та згідно публічної інформації, отриманої з відкритих джерел (<https://5140.org/fops> та <https://5140.org/companies>) Відділенням з'ясовано, що в територіальних межах Зеленодольської міської територіальної громади, використовуються для здійснення господарської діяльності об'єкти нежитлової нерухомості, які належать як юридичним особам, так і фізичним особам.

Перелік нижченаведених суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), не є вичерпним та наведений, як приклади:

Юридичні особи: [інформація, доступ до якої обмежено]

Фізичні особи: [інформація, доступ до якої обмежено]

- (55) Фізичні особи (власники об'єктів нежитлової нерухомості), які сплачували та сплачуватимуть податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, за ставкою, встановленою Рішенням від 29.06.2021 № 396 з додатком 1.1 та додатком 1.2. для

фізичних осіб та юридичні особи, які сплачували та сплачуватимуть податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, за ставкою, встановленою Рішенням від 29.06.2021 № 396 з додатком 1.1 та додатком 1.2. для юридичних осіб, зокрема здійснюючи оптову та роздрібну торгівлю в торгівельних будівлях, ремонтні та інші роботи на станціях технічного обслуговування автомобілів) будуть вважатися учасниками одного (певного) товарного ринку, оскільки реалізують продукцію однієї товарної групи та діють в одних територіальних межах.

- (56) Якщо суб'єкти господарювання є конкурентами на будь-якому з товарних ринків, то сума сплаченого податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у разі встановлення для фізичних осіб та юридичних осіб різних ставок, може призвести до створення нерівних умов у конкуренції суб'єктам господарювання, оскільки такі дії сприяють збільшенню адміністративних витрат, зокрема пов'язаних із сплатою податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а відтак зменшенню рівня прибутковості такого суб'єкта господарювання.
- (57) Діючим законодавством України не встановлено обмежень та заборон щодо набуття у власність юридичними особами та фізичними особами об'єктів нежитлової нерухомості та подальшого використання такої нерухомості при здійсненні підприємницької діяльності.
- (58) Тобто, вступ на товарні ринки в територіальних межах Зеленодольської міської територіальної громади для суб'єктів господарювання - юридичних осіб та фізичних осіб у 2022-2023 роках був відкритим та продовжує бути відкритим у поточному періоді 2024 року.
- (59) Отже, в 2022-2023 роках, ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, яке розташоване в одних територіальних межах, за однаковими кодами Державного класифікатора будівель та споруд, для юридичних та фізичних осіб, були різними та є різними у поточному періоді 2024 року.
- (60) Згідно інформації, розміщеній на офіційному веб-сайті Зеленодольської міської ради, а саме, зокрема, згідно інформації, з рішення виконавчого комітету Зеленодольської міської ради від 20.02.2024 №8 «Про виконання бюджету міської територіальної громади за 2023 рік» за 12 місяців 2023 року податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості становив: 533 490, 50 (гривень), податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості становив: 4 446 531, 31 (гривень).
- (61) Згідно інформації, з рішення сесії Зеленодольської міської ради від 29.07.2024 №1572 «Про виконання бюджету міської територіальної громади за I півріччя 2024 року» за 6 місяців 2024 року податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості становив: 659 489,26 (гривень), податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості становив: 1 371 032,44 (гривень).
- (62) Ураховуючи вищевикладене, дії Зеленодольської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), у вигляді встановлення в рішенні від 29.06.2021 № 396 «Про встановлення місцевих податків і зборів», з додатком 1 «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», з додатком 1.1 та додатком 1.2 до «Положення про оподаткування податком на

нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», яке набрало чинності з 01.01.2022 (діяло у 2022 -2023 роках та діє у поточному періоді 2024 року), різних ставок із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора (12 «Будівлі нежитлові»; 12 «Будівлі нежитлові» (крім 123); 123 «Будівлі торгівельні»)

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом вчинення дій, внаслідок яких окремим групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами.

6. НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ НА КОНКУРЕНЦІЮ

- (63) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України (далі - ГКУ) органам влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачені законодавством. Законодавством можуть бути встановлені винятки із цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони та інших загальносуспільних інтересів.
- (64) Статтею 25 ГКУ передбачено:
- органам державної влади та органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку (частина друга статті 25 ГКУ);
 - уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання (частина третя статті 25 ГКУ).
- (65) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (66) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.

- (67) Згідно із частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (68) Відповідно до статті 30 Закону, до повноважень виконавчих органів міських, селищних, сільських рад відноситься, в тому числі, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі.
- (69) Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (70) Так, статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлюється перелік заборон, зокрема, на дії органів місцевого самоврядування, які можуть обмежувати конкуренцію на товарних ринках.
- (71) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (72) Абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, визнається дія, внаслідок якої окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (73) Отже, нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (74) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.
- (75) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (76) Відповідно до приписів конкурентного законодавства, несприятливі умови діяльності суб'єктів господарювання передбачають виникнення у суб'єктів господарювання додаткових непотрібних витрат, або витрат (зменшення обсягів реалізації товару, рівня прибутковості тощо), які були неможливі за звичайних умов ведення господарської діяльності.

- (77) Також, відповідно до приписів конкурентного законодавства, під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) необґрунтованих змін у можливостях учасників ринку конкурувати між собою на ринку. При цьому окремі суб'єкти господарювання здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких і є вплив державних органів. На відміну від усунення чи обмеження конкуренції, які супроводжуються структурними змінами на ринку, спотворення конкуренції не впливає на структуру ринку – вона може залишатися незмінною і, на відміну від недопущення конкуренції, навіть формально конкурентною.
- (78) Отже, нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (79) При цьому варто зазначити, що встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним.
- (80) Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (81) На подання з попередніми висновками у справі №54/80-24, яке було надіслано Відповідачу листом від 03.09.2024 №54-02/2373е, від Зеленодольської міської ради отримано лист про надання інформації від 24.09.2024 №2583/02-11(вх. Відділення від 24.09.2024 №54-01/2628), в якому Зеленодольська міська рада просила при прийнятті рішення по справі №54/80-24, врахувати те, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів, відповідно до положень Податкового кодексу України, приймаються органами місцевого самоврядування до 15 липня року, що передують бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлених місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.
- (82) До цього, слід зазначити, що відповідно до вимог діючого законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, які визначені у статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, в тому числі про:
- визнання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
 - припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
 - зобов'язання органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю скасувати або змінити прийняте ним рішення чи розірвати угоди, визнані антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (83) Відповідно до статті 19 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», під час розгляду заяв і справ про узгоджені дії, концентрацію, про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час проведення розслідування, дослідження, прийняття розпоряджень, рішень за заявами і справами, здійснення інших повноважень у сфері контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, контролю за узгодженими діями, концентрацією органи та посадові особи Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень **керуються лише законодавством про захист економічної конкуренції** і є незалежними від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та суб'єктів господарювання, а також політичних партій та інших об'єднань громадян чи їх органів.

- (84) Таким чином, органи Антимонопольного комітету України, зокрема при прийнятті рішень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі у справі №54/80-24 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Зеленодольської міської ради, керуються лише законодавством про захист економічної конкуренції.

8. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (85) Таким чином, доказами зібраними у справі №54/80-24 доводиться, що дії Зеленодольської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягали у прийнятті рішення від 29.06.2021 № 396 «Про встановлення місцевих податків і зборів», з додатком 1 «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», з додатком 1.1 та додатком 1.2 до «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», яке набрало чинності з 01.01.2022 (діяло у 2022 -2023 роках та діє у поточному періоді 2024 року), яким встановлені різні ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора (12 «Будівлі нежитлові»; 12 «Будівлі нежитлові» (крім 123); 123 «Будівлі торгівельні») є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначене абзацом восьмим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом вчинення дій, внаслідок яких окремим групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, зі змінами та пунктами 1, 4 та 5 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

- 1.** Визнати, що **Зеленодольська міська рада** (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) своїми діями, які полягали у прийнятті рішення від 29.06.2021 № 396 «Про встановлення місцевих податків і зборів», з додатком 1 «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», з додатком 1.1 та додатком 1.2 до «Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», яке набрало чинності з 01.01.2022 (діяло у 2022 -2023 роках та діє у поточному періоді 2024 року), яким встановлені різні ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від

земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора (12 «Будівлі нежитлові»; 12 «Будівлі нежитлові» (крім 123); 123 «Будівлі торгівельні») вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначене абзацом восьмим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом вчинення дій, внаслідок яких окремим групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами.

2. Зобов'язати **Зеленодольську міську раду** (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Лариса ГРЕЧАНА